

Бюлетень

Міністерства юстиції України

Офіційне видання
Засноване у 1999 році
Видається щомісячно

№ 3 (89)

2009

НАУКОВА РАДА

Засновник:

Міністерство юстиції України
01001, м. Київ, вул. Городецького, 13
тел.: (044) 271-16-62
тел.: (044) 279-80-30
bulleten@bigmir.net

Свідцтво про державну
реєстрацію друкованого
засобу масової інформації
Серія КВ № 3651
від 01.02.1999

Постановою Президії ВАК України

№ 1-06/7 від 11.06.2003
журнал включено до переліку
наукових фахових видань

Головний редактор:

ЗАЙЧУК
Олег Володимирович

Рекомендовано до друку
редакційною колегією
(протокол від 06.02.2009 № 2)

Передплатний індекс
22670

За достовірність фактів, цитат, власних імен
та інших даних відповідальність несуть
автори публікацій

Передрук статей тільки з письмового
дозволу редакції

Оніщук М. В. — Міністр юстиції України, кандидат юридичних наук, заслужений юрист України, голова наукової ради

Богатир В. В. — заступник Міністра юстиції України

Авер'янов В. Б. — завідувач відділу проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент АПрН України, заслужений юрист України

Безклубий І. А. — завідувач кафедри теорії та історії держави і права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор

Воронова Л. К. — доктор юридичних наук, професор кафедри державного та адміністративного права Київського університету туризму, економіки і права, академік АПрН України, заслужений юрист України

Козюбра М. І. — доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент АПрН України, завідувач кафедри державно-правових наук Національного університету "Киево-Могилянська академія", заслужений юрист України

Опришко В. Ф. — доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, декан юридичного факультету Київського національного економічного університету, заслужений діяч науки і техніки України

Стапис В. В. — професор, академік АПрН України, перший проректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, заслужений діяч науки і техніки України

Тацій В. Я. — доктор юридичних наук, професор, академік НАН України, ректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, Президент АПрН України, заслужений діяч науки і техніки України

Шемшученко Ю. С. — доктор юридичних наук, професор, академік НАН України, директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, академік АПрН України, заслужений діяч науки і техніки України

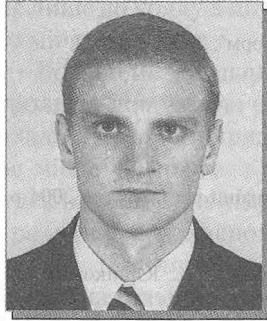
В. А. Головчук Законодавча регламентація діяльності правоохоронних та правозастосовних органів у реалізації конституційного принципу – обов'язковості рішень суду	88
І. І. Пуत्रаймс Напрямки підвищення ефективності імплементації міжнародних стандартів прав людини у правову систему України	95
О. А. Шульц Становлення прав дитини в Україні як об'єкта конституційно-правового регулювання	103
Правове життя	
Виступ Міністра юстиції України М. Оніщука на XXIII Конгресі Всесвітньої асоціації юристів "Верховенство права – гарантія захисту прав людини"	110
Рецензії	
С. Т. Гончарук Реалізація державної політики у галузі охорони здоров'я	114
Документи	
Перелік наказів Міністерства юстиції України, виданих з 1 лютого 2009 року по 28 лютого 2009 року	115
Перелік постійно діючих третейських судів, зареєстрованих Міністерством юстиції України станом на 01.01.2009 р.	116

М. В. ОНИЩУК
Міністр юстиції

М
ПАРЛ
СЛУХ

1. Серед досягнутих системи пп Україною чити такі:
– запропонованої побудови системи сис саційного шень на за
– створення тиції (притивного с тему адмін Вищим ад

В. А. ГОЛОВЧУК
заступник начальника відділу державної виконавчої служби Вінницького районного управління юстиції, здобувач кафедри кримінального права КНУВС

ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВО- ЗАСТОСОВНИХ ОРГАНІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРИНЦИПУ – ОБОВ'ЯЗКОВОСТІ РІШЕНЬ СУДУ

Ця стаття присвячена питанням кримінально-правової охорони порядку виконання судових рішень. Автор досліджує міжнародний досвід, аналізує практику та напрямки діяльності право-

охоронних та правозастосовних органів.

Науковому дослідженню даної проблеми приділяли увагу такі вчені, як: Ю. Александров, В. Ларичев, С. Максимов, М. Мельник, П. Скобліков, В. Тюнін, В. Тютюгін, Т. Устинов, М. Хавронюк, Є. Четвертаков та ін. Більшість праць цих вчених присвячена характеристиці кримінальної відповідальності службових осіб за невиконання рішень судів.

У статті 129 Конституції України закріплена основна засада судочинства в нашій державі – обов'язковість рішень суду. Відповідно до ст. 124 Конституції України, судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України для будь-яких юридичних та фізичних осіб.

Дані конституційні засади знайшли подальший розвиток та втілення в нормах процесуального законодавства – ст. 403 Кримінально-процесуального кодексу України (далі – КПК України) ч. 1 ст. 4-5, ст. 115 ГПК України, ч. 1 ст. 14 ЦПК України, ч. 2 ст. 14 КАС України та в ч. 2 ст. 11 Закону України “Про судоустрій України”.

Хоча Конституцією України та низкою нормативно-правових актів передбачена основна засада судочинства – обов'язковість рішень суду, проте повною мірою вона не реалізується. Причини такого стану викликані низкою соціальних факторів, які умовно можна розподілити на політичні, економічні, морально-психологічні та правові.

Політичні фактори проявляються в невиконанні (перешкоджанні виконанню) окремими політиками судових рішень, виходячи з корпоративного інтересу своєї партії, блоку. Це відбувається переважно шляхом ігнорування судово-

го рішення суду, а інші конуючи ржається в

Економічн економічн приємства ром: випл никам чи ду кредит

Морал за все про відача (бс вого рішен набуло чи ником, тс рішення на факт, що і вої точки виконанн:

Одним логічних і суду є по апеляційн приймає або пору оскаржен набуло чи ню, а оска ку не зуп ня до вин вали про до розгля провадже

Прога які дають дові ріше за їх нев фактори.

У про Україн “ гальнопр лання на ня рішенн

го рішення. Деякі політики тиснуть на суд, а інші просто його ігнорують, не виконуючи рішення суду, що часто відображається в засобах масової інформації.

Економічні фактори впливають з економічної доцільності. Керівник підприємства-боржника стоїть перед вибором: виплатити заробітну плату працівникам чи погасити борг за рішенням суду кредиторю?

Морально-психологічні фактори перш за все проявляються у ставленні відповідача (боржника) до винесеного судового рішення. Нерідко рішення, яке вже набуло чинності, не виконується боржником, тому що останній вважає дане рішення неправомірним. Не оминає і той факт, що інколи судові рішення з правової точки зору взагалі недопустимі і їх виконання неможливе.

Одним з можливих морально-психологічних чинників невиконання рішення суду є порушення права відповідача на апеляційне оскарження. Так, суд нерідко приймає рішення без участі боржника або порушує його право на апеляційне оскарження. Таким чином, коли рішення набуло чинності, воно підлягає виконанню, а оскарження в апеляційному порядку не зупиняє його примусове виконання до винесення апеляційним судом ухвали про прийняття апеляційної скарги до розгляду або відкриття апеляційного провадження.

Прогалини у чинному законодавстві, які дають можливість не виконувати судові рішення і уникати відповідальності за їх невиконання, утворюють правові фактори.

У процесуальних кодексах та Законі України "Про судоустрій України" є загальноправові норми, які містять посилання на відповідальність за невиконання рішень суду (ч. 2 ст. 4-5 ГПК України,

ч. 2 ст. 14 ЦПК України, ч. 3 ст. 14 КАС України, ч. 4 ст. 11 Закону України "Про судоустрій України").

Найбільш суворим видом такої відповідальності є кримінальна відповідальність.

У 2007 р. до правоохоронних органів надіслано понад 20 000 подань державних виконавців про порушення кримінальних справ відносно осіб, які перешкоджають виконанню рішення чи іншим чином порушують вимоги законодавства про виконавче провадження.

За результатами розгляду подань державних виконавців, протягом 2007 р. порушено лише понад 6 000 кримінальних справ:

- ухилення від сплати аліментів на утримання дітей, ст. 164 КК України – 5 748 (загальна кількість подань 17 421);
- ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків, ст. 165 КК України – 31 (загальна кількість подань – 171);
- опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, ст. 342 КК України – 52 (загальна кількість – 189);
- невиконання судових рішень, ст. 382 КК України – 151 (загальна кількість подань – 1 364);
- незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт або яке описане чи підлягає конфіскації, ст. 388 КК України – 66 (загальна кількість подань – 500) [1].

До органів прокуратури протягом минулого року державними виконавцями було направлено 4 820 подань про притягнення осіб до кримінальної відповідальності, з них 1 119 подань задоволено, на сьогодні залишаються нерозглянутими 1 028 подань державних виконавців.

Відмовлено органами прокуратури щодо 2 673 подань. При цьому із 48 випадків оскарження органами державної виконавчої служби постанов про відмову в порушенні кримінальних справ задоволено скарги державних виконавців тільки в чотирьох випадках.

При розгляді подань державних виконавців як органами прокуратури, так і органами внутрішніх справ не завжди виконуються вимоги КПК України, зокрема щодо термінів їх розгляду, трапляються численні випадки безпідставної відмови в порушенні кримінальних справ.

Найчастіше при розгляді таких подань органи внутрішніх справ відмовляють у порушенні кримінальних справ з таких мотивів, як не працевлаштованість боржників та не одержання ними доходів, відсутність боржника за основним місцем проживання, а також у зв'язку із частковим погашенням боржниками сум аліментного боргу [1].

Причиною уникнення відповідальності осіб, які не виконують судові рішення, перешкоджають їх виконанню, є недосконалість законодавства у сфері здійснення правосуддя щодо порядку виконання судових рішень та притягнення до кримінальної відповідальності таких осіб.

Так, у випадку, коли рішення суду не виконане в добровільному порядку, воно може бути виконане в примусовому порядку державною виконавчою службою, податковими органами, установами банків, кредитно-фінансовими установами, органами Державного казначейства України.

Проте КУпАП та Законом України "Про виконавче провадження" передбачено застосування органами державної виконавчої служби тільки адміністративної та фінансової відповідальності.

Для реалізації кримінальної відповідальності державний виконавець порушує клопотання перед судом про кримінальну відповідальність боржника відповідно до закону або надсилає до відповідних правоохоронних органів подання про притягнення винної особи до кримінальної відповідальності.

При цьому виникає проблема щодо реалізації кримінальної відповідальності за невиконання рішення суду. Частина 3 ст. 87 Закону України "Про виконавче провадження" передбачає чіткий порядок дій державного виконавця, а саме порушення клопотання перед судом про кримінальну відповідальність боржника відповідно до закону.

Проте, відповідно до ст. 112 КПК України, досудове слідство за ст. ст. 342, 382 КК України провадиться слідчими прокуратури, за ст. ст. 165, 389 та 390 КК України – слідчими органів внутрішніх справ, за ст. 388 – тим органом, до підслідності якого відноситься злочин, у зв'язку з яким порушено дану справу.

Внаслідок цього виникає парадоксальна ситуація. Суд після отримання клопотань державного виконавця про кримінальну відповідальність по-різному реагує на них. На практиці існують чотири варіанти прийняття рішень за даними клопотань, виходячи з норм Закону України "Про виконавче провадження", КК України, КПК України.

Варіант перший, який найчастіше зустрічається. Суд, отримавши клопотання, перенаправляє його з супровідним листом до органів прокуратури для проведення перевірки та вирішення питання про порушення кримінальної справи. У свою чергу, прокуратура за наслідками розгляду клопотання повідомляє суд та органи державної

виконавчої служби рішення.

Так, 06.11.2009 року районним виконавчим органом виконавчої служби було направлено клопотання про кримінальну відповідальність боржника місаріату за вчинення злочину перед судом про зобов'язання боржника вчинити певні дії. Судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії. Судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії. Судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії.

У подальшому клопотання було направлено до органів прокуратури, яка проводила слідство за ознаками злочину за ст. 382 КК України.

Цей варіант зустрічається досить часто, оскільки порушення кримінальної справи та притягнення до кримінальної відповідальності боржника не передбачає застосування законів України.

Варіант другий, який зустрічається досить часто, полягає в тому, що судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії. Судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії. Судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії.

Цей варіант зустрічається досить часто, оскільки порушення кримінальної справи та притягнення до кримінальної відповідальності боржника не передбачає застосування законів України.

При розгляді клопотань підручних органів виконавчої служби про притягнення до кримінальної відповідальності боржника за фактом невиконання судових рішень, судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії. Судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії. Судом було прийнято рішення про зобов'язання боржника вчинити певні дії.

виконавчої служби про прийняте рішення.

Так, 06.11.2007 р. на адресу Ленінського районного суду м. Вінниці державним виконавцем підрозділу примусового виконання рішень відділу державної виконавчої служби головного управління юстиції у Вінницькій області було направлено клопотання про кримінальну відповідальність службових осіб Вінницького обласного військового комісаріату за невиконання рішення того ж суду про зобов'язання Вінницького обласного військового комісаріату надати громадянину К. окрему двокімнатну квартиру.

У подальшому вищезгадане клопотання було перенаправлене до військової прокуратури Вінницького гарнізону, яка проводила прокурорську перевірку за ознаками злочину, передбаченого ст. 382 КК України [2].

Цей варіант є найбільш правильним, оскільки порушення судом кримінальної справи та проведення слідства за наслідками розгляду відповідного клопотання не передбачено кримінально-процесуальним законодавством.

Варіант другий, у якому суд після отримання клопотання виносить окрему ухвалу в порядку адміністративного судочинства та направляє її до органів прокуратури для реагування.

Цей варіант є подібним до першого, але в цьому випадку суд не перенаправляє до органів прокуратури клопотання, а направляє окрему ухвалу для реагування.

При розгляді подання державного виконавця підрозділу примусового виконання рішень відділу державної виконавчої служби головного управління юстиції у Вінницькій області про притягнення до кримінальної відповідальності за фактом невиконання рішення Гай-

синського районного суду Вінницької області від 15.11.2006 р. про поновлення громадянки Б. на посаді секретаря Гайсинської міської ради з часу її звільнення, судом 23.02.2007 р. винесено окрему ухвалу.

Відповідно до даної ухвали, перед прокурором Вінницької області порушено питання притягнення винних посадових осіб та депутатів Гайсинської міської ради до кримінальної відповідальності за ознаками злочину, передбаченого ст. 382 КК України [3].

Винесення окремої ухвали за наслідками розгляду клопотання про кримінальну відповідальність після розгляду справи по суті є доволі спірним та застосовується суддями по-різному.

Водночас у судовій практиці зустрічаються випадки прийняття судом рішень про відмову у порушенні кримінальної справи щодо факту умисного невиконання судового рішення.

Так, Липовецьким районним судом Вінницької області 25.02.2008 р. винесено постанову про відмову в порушенні кримінальної справи за фактом невиконання рішення того ж суду про зобов'язання комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасником бойових дій УМВС України у Вінницькій області (визнати громадянина Ш. та видати посвідчення встановленого зразка).

Судом відмовлено в задоволенні клопотання та порушенні кримінальної справи з тих підстав, що в клопотанні відсутні посилання на посадових осіб, щодо яких необхідно порушити кримінальну справу, та стаття КК України, за якою слід порушити кримінальну справу [4].

В описаному третьому варіанті, коли суд виносить постанову про відмову в порушенні кримінальної справи за наслідками розгляду клопотання, дії су-

ду не відповідають положенням КПК України.

В останньому, четвертому варіанті суд повертає клопотання про порушення кримінальної справи до органів державної виконавчої служби з супровідним листом з рекомендацією звертатися до органів прокуратури з даним клопотанням.

На адресу Ленінського районного суду м. Вінниці 14.02.2008 р. направлено клопотання про притягнення до кримінальної відповідальності службових осіб Вінницької міської ради за невиконання рішення зазначеного вище суду про зобов'язання Вінницької міської ради забезпечити Є. Г. Мальцева, І. М. Шіфріс, П. Є. Мальцеву житлом у розмірах відповідно до вимог чинного законодавства.

11.04.2008 р. клопотання повернуто до підрозділу примусового виконання рішень відділу державної виконавчої служби головного управління юстиції у Вінницькій області з посиланням у супровідному листі на те, що дане клопотання необхідно направити до органів прокуратури [2].

У даному випадку дії суду є також не зовсім правомірними, оскільки ч. 3 ст. 87 Закону України "Про виконавче провадження" передбачений чіткий порядок порушення клопотання перед судом про кримінальну відповідальність боржника відповідно до закону, а не перед органами прокуратури. Тому звернення державного виконавця до органів прокуратури з клопотанням про кримінальну відповідальність не буде відповідати ст. 87 Закону України "Про виконавче провадження".

Аналізуючи кримінальне законодавство різних країн світу, можна побачити, що аналогічно до ст. ст. 382, 388, 389, 390 КК України встановлена відповідальність за порушення порядку виконання судових рішень.

Так, у ст. ст. 177, 315 КК Російської Федерації, ст. 320 КК Республіки Молдови, ст. 296 КК Латвійської Республіки, ст.ст. 231, 245 КК Литовської Республіки, ст. 176-2 КК Естонської Республіки, ст. ст. 377-2, 381 КК Грузії, ст. 353 КК Республіки Вірменія, ст. 306 КК Азербайджанської Республіки, ст. 232 КК Республіки Узбекистан, ст. 363 КК Республіки Таджикистан, ст. 362 КК Республіки Казахстан, ст. 338 КК Киргизької Республіки, ст. 313 КК Китайської Народної Республіки, ст. ст. 293а, 295 КК Республіки Болгарія, § 119 Кримінального законодавства Норвегії, ст. 252 Закону про кримінальне право Ізраїлю, ст. 412 КК Іспанії, ст. 314-7 КК Франції встановлюється відповідальність за невиконання чи перешкодження виконання судових рішень.

У статті 312 КК Російської Федерації, ст. ст. 409, 420 КК Республіка Білорусь, ст. 308 КК Латвійської Республіки, ст. 246 КК Литовської Республіки, ст. 179 КК Естонської Республіки, статтях 377, 377-1 КК Грузії, ст. 345 КК Республіки Вірменія, ст. 303 КК Азербайджанської Республіки, ст. 233 КК Республіки Узбекистан, ст. 362 КК Республіки Таджикистан, ст. 357 КК Республіки Казахстан, ст. 335 КК Киргизької Республіки, ст. 314 КК Китайської Народної Республіки, ст. 264 Закону про кримінальне право Ізраїлю, ст. 296 КК Республіки Болгарія, ст. 289 КК Швейцарії, ст. ст. 314-6, 434-22 КК Франції, ст. 292а КК Австрії передбачена відповідальність за приховування або відчуження майна, на яке накладено арешт чи яке описано.

У статтях 416–419 КК Республіки Білорусь, ст. ст. 243, 244 КК Литовської Республіки, ст. ст. 434-39–434-43 КК Франції, ст. 67 Закону про кримінальне право Ізраїлю встановлена відповідаль-

ність за ухилю-

пов'язано з по-
У статтях 4
Білорусь, ст. 31
ви, ст. 312 КК
ст. 242 КК
ст. 176-1 КК
ст. 354 КК Рес
КК Республіки
Республіки Каз
гизької Республ
передбачають н
лення від відбу
обмеження вол
волі.

Відповідно д
"Про виконавче
че провадження
судового прова
ефективно вик
трольну функці
ся про неналеж
рішень та прит
відповідальност

Доцільно бул
проблеми засто
чення виконанн

Американсь
що така практи
деяким особам б
ти за грати всьо
навіть хвилини
чином можна по
вило, до подібн
ацій справа не д
арешту боржни
бізнес. Крім тог
відмітки у його
начає, що в под
зможе отримати
му процесі осно
засобів судового
ня суду (injun
зуміють зверне

КК Російської
спубліки Мол-
кої Республіки,
кої Республіки,
ї Республіки,
, ст. 353 КК Ре-
) КК Азербайд-
232 КК Рес-
363 КК Рес-
362 КК Рес-
8 КК Киргизь-
КК Китайської
т. 293а, 295 КК
19 Криміналь-
егії, ст. 252 За-
право Ізраїлю.
-7 КК Франції
льність за не-
ання виконан-
ійської Феде-
спубліка Біло-
кої Республіки.
ї Республіки.
спубліки, стат-
т. 345 КК Рес-
) КК Азербай-
233 КК Рес-
62 КК Респуб-
КК Республіки
иргизької Рес-
ської Народно
у про криміна-
296 КК Рес-
КК Швейцарії
ранції, ст. 292
повідальність
уження майна
яке описано
Республіки Бі-
Литовської Ре-
9-434-43 КК
о кримінальв
а відповідаль-

ність за ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі.

У статтях 414, 415 КК Республіки Білорусь, ст. 319 КК Республіки Молдови, ст. 312 КК Латвійської Республіки, ст. 242 КК Литовської Республіки, ст. 176-1 КК Естонської Республіки, ст. 354 КК Республіки Вірменія, ст. 364 КК Республіки Таджикистан, ст. 359 КК Республіки Казахстан, ст. 337 КК Киргизької Республіки містяться норми, які передбачають відповідальність за ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі.

Відповідно до ст. 1 Закону України "Про виконавче провадження", виконавче провадження є завершальною стадією судового провадження. Однак суди не ефективно використовують свою контрольну функцію, особливо коли йдеться про неналежне виконання судових рішень та притягнення винних осіб до відповідальності за їх невиконання.

Доцільно було б при розв'язанні даної проблеми застосувати практику забезпечення виконання судових рішень США.

Американські правники вважають, що така практика є дуже ефективною: деяким особам буває достатньо потрапити за ґрати всього на декілька годин або навіть хвилин, щоб "пригадати", яким чином можна погасити борг. Але, як правило, до подібних екстремальних ситуацій справа не доходить, оскільки в разі арешту боржник втрачає роботу або бізнес. Крім того, робляться відповідні відмітки у його кредитній історії, а це означає, що в подальшому він навряд чи зможе отримати кредит [5]. Отже, у цьому процесі основним видом примусових засобів судового захисту є розпорядження суду (injunctions), під яким розуміють звернені до конкретної особи

вимоги суду щодо здійснення певних дій, – так звані зобов'язальні розпорядження суду (mandatory injunctions), або утримання від їх здійснення – так звані заборонні судові розпорядження (prohibitory injunctions).

Відповідач, який добровільно не виконує розпорядження суду, може бути підданий штрафу, ув'язненню, до нього можуть застосовуватись інші санкції; при цьому всі вони будуть розглядатись як заходи впливу за виявлену "неповагу до суду" (contempt) [6].

Доцільним буде посилення ролі суду щодо контролю за виконанням рішень та притягненням винних осіб до відповідальності. Надати суду, який виніс рішення, право проводити судове слідство без проведення досудового слідства органами внутрішніх справ та прокуратури за клопотанням державного виконавця.

Аналіз діючого законодавства щодо забезпечення виконання судових рішень, ознайомлення з матеріалами практики та дослідження досвіду інших держав у вирішенні такої проблеми дає підстави говорити про внесення відповідних змін до окремих норм.

Зокрема, вимагає уточнення ч. 3 ст. 87 Закону України "Про виконавче провадження", яку пропонується викласти у такій редакції:

"У разі повторного невиконання рішення боржником без поважних причин державний виконавець у тому ж порядку накладає штраф на боржника у подвійному розмірі. При подальшому невиконанні рішення боржником державний виконавець порушує клопотання перед судом про кримінальну відповідальність боржника відповідно до закону. У випадку, коли боржником за рішенням є юридична особа – державний виконавець, порушує клопотання перед судом

про кримінальну відповідальність осіб, які відповідно до своїх повноважень повинні були вчинити певні дії на виконання рішення суду, згідно із законом”.

До КПК України внести зміни:

1. Доповнити Кодекс ст. 271, у якій встановити порядок звернення державного виконавця до суду з клопотанням про кримінальну відповідальність за невиконання рішення суду.

2. Статтю 111 КПК викласти в такій редакції:

“Досудове слідство провадиться у всіх справах, за винятком справ про злочини, зазначені у частині 1 статті 27, статті 27-1 і статті 425 цього Кодексу, по яких досудове слідство провадиться у випадках, коли злочин вчинено неповнолітнім чи особою, яка через свої фізичні або психічні вади не може сама здійснювати своє право на захист, а також коли це визнає за необхідне прокурор чи суд”.

Література

1. Стаття Міністра юстиції для суспільно-політичного тижневика “Дзеркало тижня”: Україні потрібна дієва система примусового виконання судових рішень <http://minjust.gov.ua>
2. Архів Ленінського районного суду м. Вінниці.
3. Архів Гайсинського районного суду Вінницької області.
4. Архів Липовецького районного суду Вінницької області.
5. *Кокорева Л.* Долг платежом красен: практика исполнения судебных решений в США // Юридическая практика. – 2003. – № 21.
6. *Савченко А.* Злочини проти правосуддя в Україні та США (на рівні федерації): порівняльний аналіз // Підприємство, господарство і право. – 2005. – № 12. – С. 151-154.

І. І. ПУТРАЙ
аспірант Київського національного університету права

Е
ІМ
М
СТА

СИСТ

Проблем міжнародно відомі фахівці рочкін, Л. Дж. Стоун імplementал до правової лись як юри фахівцями українських лематикою ках науки